

О. В. Петришин, Вищий державний навчальний заклад України „Українська медична стоматологічна академія”

СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Петришин О. В.

Сучасні методологічні підходи вивчення проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх лікарів

У статті обґрунтовано необхідність упровадження професійно-прикладної фізичної підготовки та вплив засобів фізичної культури на професійно необхідні якості студентів вищих медичних навчальних закладів.

Визначені професійно значущі риси характеру і фізичні якості працівників медичних закладів. визначенні стану проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих медичних закладів у теорії і практиці вітчизняної та зарубіжної вищої медичної освіти; досліджено практику професійно-прикладної фізичної підготовки як основу формування готовності майбутніх лікарів до трудової діяльності; обґрунтовано сучасні методологічні підходи вивчення проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх лікарів.

Ключові слова: професійно-прикладна фізична підготовка, чинники, навчальний процес, професійна діяльність.

Петришин О. В.

Современные методологические подходы изучения проблемы профессионально прикладной физической подготовки будущих врачей

В статье обосновано необходимость внедрения профессионально прикладной физической подготовки и влияние средств физической культуры на профессионально необходимые качества студентов высших медицинских учебных заведений.

Определены профессионально значимые черты характера и физические качества работников медицинских заведений; определены состояния проблемы профессионально прикладной физической подготовки студентов высших медицинских заведений в теории и практике отечественного и зарубежного высшего медицинского образования; исследована практика профессионально прикладной физической подготовки как основа формирования готовности будущих врачей к трудовой деятельности;

обґрунтовано сучасні методологічні підходи до вивчення проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх лікарів.

Ключові слова: професійно-прикладна фізична підготовка, фактори, навчальний процес, професійна діяльність.

Високий рівень сучасної техніки і технологій, постійне підвищення інтенсивності людської діяльності потребує відповідної підготовленості самої людини. Багатьма науковцями і фахівцями (Т. Ю. Круцевич, 2008; О. О. Яременко, О. Д. Дубогай, 2005; О. В. Церковна, 2007) піднімалося питання про необхідність застосування заходів для зростання не тільки професійних знань, але й комплексної психофізичної готовності до майбутньої трудової діяльності.

Ю. М. Шкретій, 2000; В. С. Ашанін, 2007 стверджують, що психофізична професійна готовність майбутніх фахівців характеризується інтегративним станом особистості, що поєднує оптимальну систему потреб, мотивів і здатностей, знань, умінь, навичок, основа що становить професійні якості фахівця і його відношення до професійної діяльності. Обсяг засвоєння інформації, який щорічно збільшується, потребує від студентів великої психофізичної напруги. Така трансформація характеру діяльності не може не відобразитися на особливостях адаптаційних процесів і відповідно стані здоров'я майбутнього фахівця. Результати досліджень свідчать про невідповідність психофізичних якостей випускників ВНЗ сучасним вимогам професійної діяльності. Така ситуація обумовлена відсутністю науково обґрунтованих технологій у сфері фізичного виховання студентів, а розробки, що мають місце, в більшості випадків не враховують у комплексі специфіку майбутньої професійної діяльності.

Щодо проблеми комплексного формування професійної психофізичної компетентності студентів у процесі фізичного виховання то вона практично не відображена у спеціальній літературі. Тому вивчення цієї проблеми, яка забезпечує необхідний рівень адаптації, зміцнення здоров'я і розвиток

професійної психофізичної компетентності студентів, є своєчасним і актуальним [4, с. 12].

Профілактикою негативного впливу технізації праці і побуту на організм людини займаються фахівці різного профілю, в тому числі фахівці фізичної культури. Під час підготовки молоді до сучасних видів праці важливо використовувати вже перевірений досвід спрямованого застосування засобів фізичної культури і спорту для підвищення функціональних здібностей, які необхідні в професійній діяльності.

У 1963 р. уперше до програм фізичного виховання студентів вузів було включено професійно-прикладну фізичну підготовку (ППФП) студентів. ППФП була рекомендована до програм фізичного виховання лише тих вищих навчальних закладів і факультетів, де ППФП була органічною частиною майбутньої професії студента. Наприклад, ППФП курсантів військових закладів завжди була органічно пов'язана з певними військовими спеціальностями (льотчики, космонавти, прикордонники, десантники та ін.). Але ППФП має місце при підготовці фахівців за деякими цивільними спеціальностями. Виникла увага до психології формування професіонального інтересу [5, с. 15].

Необхідність психофізичної підготовки до майбутньої професійної діяльності пов'язано з впливом сучасної технізації праці і побуту на життєдіяльність людини, а також зі зміною функціональної ролі людини у сучасному виробничому процесі та іншими чинниками.

Цілий ряд дослідників [1, с. 4 – 3; 3, с. 12 – 15] відзначають, що серед працівників різних галузей спостерігається знижений рівень «динамічного здоров'я», висока захворюваність, раннє професійне зношування, недостатня професійна надійність, що є причиною виробничого травматизму, яке може приносити великі соціальні нещастя.

Автори багатьох досліджень, здійснених останніми роками Раєвський Р. Г., Філінков В. І., Канішевський С. М., Халайджі С. В., Макаров Р. Н. визначають, що забезпечення фізичної дієздатності і надійності фахівців, які працюють у різних сферах народного господарства, найбільше

досягається в процесі спеціального професійно спрямованого використання засобів фізичної культури, що одержало назву професійно-прикладної фізичної підготовки [2, с. 32].

Проте, аналіз практики засвідчує, що така підготовка майбутніх фахівців недостатньо здійснюється як на етапі дипломної освіти, так і в період наступної виробничої діяльності. Основною причиною цього є відсутність науково обґрунтованого системного підходу до ППФП і методики її практичного здійснення з урахуванням напрямків підготовки фахівців.

Така ситуація зумовлює актуальність наукового обґрунтування і впровадження спрямованої професійно-прикладної підготовки студентів у вищих навчальних закладах, тобто, коли закладається фундамент професійної дієздатності [6, с. 17].

Основною метою даної статті є визначення особистої і соціально-економічної необхідності спеціальної психофізичної підготовки фахівців до праці у сучасних умовах і медичних працівників, зокрема.

Аналіз наукових досліджень з професійно-прикладної фізичної підготовки студентів, досвід педагогічної роботи у медичному ВУЗі, а також педагогічного спостереження за навчальним процесом, дозволяють констатувати, що сучасна професійно-фізична підготовка спеціалістів у навчальних закладах III – IV рівня акредитації не задовільняє належною мірою сучасні вимоги до фізичної підготовки, пов'язані з їх майбутньою професійною діяльністю медичного працівника. Основною причиною цього є відсутність науково обґрунтованого системного подання ППФП і методики її практичного здійснення за професійним спрямуванням.

Формування мети статті, постановка завдань, зумовило звернення до історичної довідки про спрямоване використання фізичних вправ для підготовки людини до праці і лікаря, зокрема.

Дослідженнями було встановлено, що в процесі ППФП добре формується комплекс психофізичних здібностей і вмінь, які необхідні фахівцю в його професійній діяльності.

У теорії фізичного виховання ППФП підрозділяється на загальну й спеціальну. Спеціальна ППФП застосовуються тільки там, де це можливо. Але донині розробка спеціальної ППФП залишається незавершеною через проблеми, пов'язані зі складністю диференціювати ППФП для значної кількості професій [10, с. 275 – 278].

Аналіз згаданих навчальних програм, а також методичних рекомендацій дає змогу вважати, що на кафедрах фізичного виховання були застосовані нові чинники інтенсифікації навчання (посилення мотивації, розширення інформаційного змісту занять, активізації процесу навчання, удосконаленню процесу навчання, розвиток прикладних навичок тощо). Отже, функціонально поєднувалися особисті інтереси студентів із професійними інтересами, а також із загальними потребами суспільства.

Метою нашого дослідження є визначення чинників, що впливають на необхідність професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх фахівців до конкретної професійної діяльності.

Для студентів медичних навчальних закладів значимість ППФП у контексті гармонійного розвитку фізичних якостей значно зростає у зв'язку із особливостями навчальної діяльності та специфікою майбутньої професії лікаря.

У контексті реалізації змісту ППФП як складової програми з фізичного виховання, ми дійшли висновку, що на першому курсі ППФП студентів медичних вузів має носити адаптивний і загально розвиваючий характер.

На другому курсі ППФП спрямована на розвиток психофізичних якостей і вмінь, що дають змогу підвищити загальну і розумову працездатність студентів-медиків.

На третьому курсі студентів орієнтують на розвиток психофізичних якостей, вмінь для підтримки високої розумової працездатності у контексті секційних занять обраним видом спорту чи при реалізації самостійних занять фізичними вправами.

На четвертому курсі ППФП студентів медичних вузів розподіляють відповідно до кваліфікаційних характеристик і професіограм певних спеціальностей. Основну увагу приділяють тим психофізичним якостям, які є специфічними для певної спеціалізації.

На п'ятому курсі та в інтернатурі ППФП студентів деталізується відповідно до робочого місця. Зосереджується увага на розвитку у студентів умінь і навичок організації ППФП на майбутньому робочому місці у контексті виробничої практики [7].

Але для повного розуміння важливості поняття ППФП для медичного працівника, на нашу думку, слід визначити його компоненти, які відіграють суттєву роль у професійній діяльності.

Фізична (біологічна) складова фізичної культури передбачає здатність людини розвивати фізичну складову свого здоров'я; усвідомлення власної тілесності, як властивості особистості, вміння дослуховуватись до функціонування організму, його систем та органів і при перших ознаках відхилень від норми всіма можливими способами усувати їх. Для успішного виконання професійних обов'язків майбутньому лікарю потрібно мати достатній рівень розвитку всіх фізичних якостей, таких як: сила, витривалість, гнучкість, швидкість, спритність та прудкість. Як свідчать праці Г. Власова, О. Заплатіна, В. Мандрикова та на нашу думку, найважливішою серед фізичних якостей у професійній діяльності майбутнього лікаря є фізична витривалість, що передбачає низьку стомлюваність та високу працездатність [1]. Важливе значення також має координація рухів та м'язова чутливість майбутнього фахівця. Це пов'язано зі специфікою професійної діяльності лікаря:

- ненормований робочий день (нічні та позапланові чергування лікарів та медсестер);

- значні фізичні навантаження (складна робота працівників швидкої допомоги, лікарів МНС, сімейних та дільничних лікарів, медичних працівників в сільській місцевості, багатогодинні, виснажливі операції, які проводять

хірурги та їх асистенти, надання першої медичної допомоги, транспортування хворих чи потерпілих;

– точність рухів та м'язової координації (життєво важлива робота вертебрологів, анестезіологів, кардіо та нейрохірургів, акушерів, травматологів та ортопедів).

Психофізіологічна складова фізичної культури значною мірою залежить від функціонального стану головного мозку, вона характеризується рівнем і якістю мислення, розвитком уваги і пам'яті, мірою емоційної стійкості, розвитком вольових якостей. Як відомо, в медицині людський фактор має вирішальне значення, тому психофізіологічні особливості майбутнього лікаря, психофізіологічний самоаналіз, оптимізація функціональних станів, які проявляються в професійній діяльності, впливають на ефективність та якість його роботи, а це в свою чергу на здоров'я та життя пацієнтів. Крім цього, психофізіологічна складова сприяє розв'язанню завдань професійної спеціалізації та придатності до тої чи іншої сфери медичної діяльності, визначенню та формуванню важливих для виконання певної професійної діяльності індивідуально-психологічних якостей медичного працівника [9].

Важливість психофізіологічної складової фізичної культури лікаря обумовлена надмірними психофізіологічними та емоційними напруженнями, що пов'язані з особливостями роботи з хворими:

– робота в психіатричних лікарнях з хворими що є соціально небезпечними, агресивними, схильними до суїцидів та імпульсивних дій;

– робота в дитячих будинках, з недієздатними та інтелектуально недорозвинутими дітьми;

– робота з важкими хворими із хронічними хворобами (онкологічними, психіатричними, туберкульозними тощо);

– робота з наркологічними хворими та хворими на СНІД;

– робота у будинках пристарілих, закладах позбавлення волі, робота військових лікарів в умовах збройних конфліктів та ін.;

– постійною тривогою за свою фізичну безпеку [9].

Отже, актуальність ППФП студентів, за напрямом підготовки 7.110101 – „Лікувальна справа”, „Стоматологія”, 7.110104 – „Педіатрія”, обумовлюється місцем та роллю цих спеціальностей, високими темпами розвитку галузі, в якій працює або належить працювати фахівця, великою часткою особистого чинника в забезпеченні ефективності виробництва і підвищення продуктивності праці, а також високими вимогами до фізичної та психічної підготовленості працівників [5].

На нашу думку, це сприятиме більш ефективній виробничій діяльності, підвищенню загальної працездатності й поліпшення стану здоров'я, особливо профілактики професійних захворювань. Тому курс ППФП студентів-медиків передбачає формування відповідних знань, умінь і навичок, необхідних у практичній діяльності фахівців [4]. Для медичних вузів основне завдання профільованого фізичного виховання полягає в тому, щоб студенти вже на стадії вступу до ВНЗ більш усвідомлено підходили до процесу фізичного виховання, виявляли більше самостійності і активності у процесі навчання.

Перспективи подальших досліджень ми вбачаємо у:

- визначенні стану проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих медичних закладів у теорії і практиці вітчизняної та зарубіжної вищої медичної освіти;
- дослідженні практики професійно-прикладної фізичної підготовки як основи формування готовності майбутніх лікарів до трудової діяльності;
- обґрунтуванні сучасних методологічних підходів вивчення проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх лікарів.

Література

1. Власов Г. В. Фізичне виховання як основа професійного становлення фахівців медичних закладів / Г. В. Власов // Науковий журнал Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків: ХОВНОКУ-ХДАДМ, 2010. – №1. – С. 29 – 32.

2. Стучинська Н. В. Психологічні засади організації особистісно орієнтованого навчання у медичному ВНЗ / Н. В. Стучинська // Педагогіка та психологія. – 2006. – № 2 (51). – С. 44 – 55.

3. Ляшенко О. І. Оцінювання успішності студентів при модульному вивченні фундаментальних дисциплін у медичному університеті. Перший досвід: помилки та досягнення / О. І. Ляшенко, Н. В. Стучинська // Педагогіка та психологія. – 2006. – № 4 (53). – С. 29 – 42.

4. Гончаров В. Д. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів вузів: реальність і перспективи / В. Д. Гончаров, Б. Ф. Романов, В. Ф. Юкіш // Теорія і практика фізичної культури. – 1993. – № 7. – С. 12.

5. Зуєв С. М. Професійно-прикладна фізична підготовка : навч. посіб. / С. М. Зуєв. – М. : МГСУ, 1996. – 38 с.

6. Коровін С. С. Функції професійно-прикладної фізичної культури. / С. С. Коровін // Теорія і практика фізичної культури – 1997. – № 8. – С. 44.

7. Михайлов В. В. Фізичне виховання в медичному вузі : навч. посіб. / В. В. Михайлов, В. Б. Гаптен, М. М. Рижак. – М.: Центр навчальних та інформаційних технологій, 1996. – С. 140.

8. Полянський В. П. Професіографіювання як спосіб конкретизації завдань фізичного виховання професійної спрямованості / В. П. Полянський // Біолого-гігієнічне забезпечення процесу навчання і виховання учнів : матеріали міжнародної наук.-практ. конф. – Коломна, 1992. – С. 15 – 16.

9. Щедрина А. Г. Значення фізичного виховання студентів-медиків у професійній підготовці лікаря / А. Г. Щедрина // Теорія і практика фізичної культури. – 1981. – № 2. – С. 49.

10. Дубогай О. Д. Компетентнісний потенціал педагогіки здоров'язбереження молоді при формуванні її особистості засобами фізичної культури / О. Д. Дубогай, П. Б. Джурицький // Наук. часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15 „Науково–педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт)”. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. № 10. – С. 275 – 278.

Petrishin O. V.

Modern Methodological Approaches to Study the Problem of Professionally Applied Physical Training of Future Doctors

In the article the necessity of introduction professionally of the applied physical preparation and influence of facilities of physical culture is grounded on professionally necessary qualities of students of higher medical educational establishments.

Meaningful character traits and physical qualities of workers of medical establishments are certain professionally; determination of the state of problem professionally the applied physical preparation of students of higher medical establishments in a theory and practice of domestic and foreign higher medical education; practice professionally of the applied physical preparation as basis of forming of readiness of future doctors is investigational to labour activity; obgruntuvano modern methodological approaches of study of problem professionally the applied physical preparation of future doctors.

Key words: professionally the applied physical preparation, factors, educational process, professional activity.

Відомості про автора

Петришин Олександр Володимирович – старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я, фізичної реабілітації, спортивної медицини Вищого державний навчальний заклад України „Українська медична стоматологічна академія”.

Стаття надійшла до редакції 12.12.2013 р.

Прийнято до друку 27.12.2013 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Кравченко Л. М.

O. V. Petrishin, Ukrainian Medical Stomatological Academy

**MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES TO STUDY THE
PROBLEM OF PROFESSIONALLY APPLIED PHYSICAL TRAINING
OF FUTURE DOCTORS**

Petrishin O. V.

Modern Methodological Approaches to Study the Problem of Professionally Applied Physical Training of Future Doctors

In the article the necessity of introduction professionally of the applied physical preparation and influence of facilities of physical culture is grounded on professionally necessary qualities of students of higher medical educational establishments.

Meaningful character traits and physical qualities of workers of medical establishments are certain professionally; determination of the state of problem professionally the applied physical preparation of students of higher medical establishments in a theory and practice of domestic and foreign higher medical education; practice professionally of the applied physical preparation as basis of forming of readiness of future doctors is investigational to labour activity; obgruntuvano modern methodological approaches of study of problem professionally the applied physical preparation of future doctors.

Key words: professionally the applied physical preparation, factors, educational process, professional activity.

The high level of modern technique and technologies, permanent increase of intensity of human activity needs the proper personal preparedness. Many research workers and specialists (T. Yu. Krucevich, 2008; O. O. Yaremenko, O. D. Dubogay, 2005; O. V. Church, 2007) were affect a question about the necessity of application of measures for growth of not only professional knowledge's but also complex of psychophysical readiness for future employment.

Yu. M. Shkrebtiiy, 2000; V. S. Ashanin, 2007 argue that psychophysical professional readiness of future specialists is characterized the integrative state of personality, which combines the optimum system of necessities, reasons and capabilities, knowledge's, abilities, skills, basis that makes professional qualities of

specialist and his attitudes toward professional activity. The amount of information assimilation which is annually increased requires from the students of a great psychophysical stress. Such transformation of character of activity is represented on the features of adaptation processes and suitably a state of health of future specialist. The results of researches testify to disparity of psychophysical qualities of graduating students of the modern requirements of professional activity. Such situation is conditioned absence of the scientifically grounded technologies in the field of physical education of students and a development which takes place in most cases do not take into account of the specific features of future professional activity in a complex.

In relation to the problem of the complex forming of professional psychophysical competence of students in the process of physical education which is not practically represented in the special literature. Therefore a study of this problem, which provides the necessary level of adaptation, strengthening of health and development of professional psychophysical competence of students which is timely and actual [4, p. 12].

Prevention of the negative impact of labor and mechanization of human life on organism involved experts in various fields, in a that number also the specialists of physical culture. During preparation of young people to the modern types of labor it is important to use the experience of the directed application of facilities in physical culture and sport which were already tested for the increase of functional capabilities that are needed in professional activity.

In 1963 at the first time was included vocational and applied physical training (PPFP) to the programs of physical education of students of the universities .PPFP was made only in order to the programs of physical education in higher educational establishments and faculties, where PPFP was organic part of future profession of student. For example, PPFP of students of soldiery establishments always was organically related to certain soldiery specialties (pilots, cosmonauts, border guards, paratroopers and many other). But PPFP takes a place at preparation of specialists

after some civil specialties. There was attention to psychology of forming of professional interest [5, p. 15].

The necessity of psychophysical training for the future professional activity is related to influence of modern mechanization of a labor and the way of life on the vital functions of human and also with changing of functional role of human in a modern production process etc.

A number of researchers [1, p. 4 – 13; 3, p. 12 – 15] marks that among the workers of different industries there is a low level of „dynamic health level”, the high morbidity, early professional weariness, insufficient professional reliability which is reason of production traumatism, which can also bring a large social diseases .

Authors of many researches such as Raevskiy R. G., Filinkov V. I., Kanishevskiy S. M., Khalaydzhi S.V., Makarov R.N which was carried out in the last years and determine that providing of physical capability and reliability of specialists which work in the different spheres of national economy, most arrived in the process of the special professionally directed usage of physical culture facilities that are got the name of the professionally applied physical training [2, p. 32].

However, the analysis of practice certifies that such preparation of future specialists is not enough carried out on the stage of diploma education and in the period of next production activity. Principal reason of it is absence of the scientifically grounded approach of the systems to PFP and method of it practical realization which are taking into account directions of preparation specialists.

Such situation predetermines actuality of scientific ground and introduction of the directed professionally applied preparation of students in higher educational establishments, that when foundation of professional capability is mortgaged [6, c. 17].

The primary purpose of this article is determination of the personal and socially economic necessity of the special psychophysical preparation of specialists to labor in modern terms and medical workers in particular.

The analysis of scientific researchers from the professionally applied physical training of students, experience of pedagogical work in medical universities and also

pedagogical looking after an educational process, allow to establish that modern professionally physical training of specialists in educational establishments of III-IV levels of accreditation dissatisfies the proper measure modern requirements to physical training, related to their future professional activity of medical worker. Principal reason of it is absence of the scientifically grounded system presentation of PPFП and methods of its practical realization after professional direction.

Forming of purpose of the article, rising of tasks, stipulated an address to the historical certificate about the directed use of physical exercises for preparation of human to labor and a doctor, in particular.

It was set by researches, that in the process of PPFП is well formed complex of psychophysical capabilities and abilities which are need a specialist in his professional activity.

In the theory of physical education PPFП is subdivided into general and special. Special PPFП is used only where it is possible. But nowadays the development of special PPFП remains uncompleted through problems, related to complication of differentiation PPFП for the mount of professions [10, p. 275 – 278].

The analysis of the mentioned on-line tutorials and also methodical recommendations are enables to consider that on the departments of physical education the new factors of intensification of studies were applied (strengthening of motivation, expansion of informative maintenance of employments, activation of process of studies, to the improvement of process of studies, development of the applied skills etc.). Consequently, the personal interests of students were functionally combined with professional interests and also with the general necessities of society.

The purpose of our research is determination of factors which influence on the necessity of the professionally applied physical training of future specialists to concrete professional activity.

For the students of medical educational establishments meaningfulness of PPFП in the context of harmonious development of physical qualities considerably grows in connection with the features of educational activity and specific of future profession of a doctor.

In the context of realization of maintenance of PPF as a component program from physical education, we came to the conclusion that on the first course of PPF students of medical universities must carry adaptive and developing character.

On the second course PPF is directed on development of psychophysical qualities and abilities which are enable to promote the general and mental capacity of students-physicians.

On the third course of students orient on development of psychophysical qualities, abilities for support of high mental capacity in the context of sectional engaged in the select kind of sport or during realization of independent physical exercises.

On the fourth course of PPF of students of medical universities distribute in accordance with qualifying descriptions and professiongrams of certain specialties. Basic attention is focuses on those psychophysical qualities that are specific to a particular specialization.

On a fifth course and in internship PPF of students goes into a detail in accordance with a working place. Attention is concentrated on the development for the students' abilities and skills of organization of PPF on the future working place in the context of production practice [7].

But to fully understand the importance of the concept of PPF for a medical worker, to our opinion, its follows to define his components which are playing a substantial role in professional activity.

The physical (biological) component of physical culture foresees an ability of human to develop the physical health component; awareness of personal corporeality, as properties of personality, the ability of listening to the body's functioning, its systems and organs and at the first signs of deviations from a norm with the help of all of possible methods to remove them. For successful implementation of professional duties it is needed to have a sufficient level of development of all physical qualities for the future doctor, such as: force, endurance, flexibility, speed, adroitness and quickness. As labors of Vlasova, O. of Zaplatina, In. Mandrikova and to our opinion too, the major among physical qualities in

professional activity of future doctor is physical endurance which foresees low fatigue ability and high capacity [1]. In a great importance is also coordination and muscular sensibility of future specialist .It is related to the specific of professional activity of doctor:

- irregular working hours (night and unscheduled duties of doctors and nurses);
- significant physical activity (difficult work of Ambulance workers, doctors MOE, domestic and district doctors, medical workers is in rural locality, exhausting operations for long hours which conduct surgeons and their assistants, grants of the first medical aid, transporting sick or victims;

- precision movements and muscle coordination (vitaly important work of vertebrologists, anaesthetists, cardio- and neuro-surgeons, obstetricians, traumatologists and orthopedists).

The psychophysical component of physical culture to a great extent depends on the functional state of cerebrum, it is characterized a level and quality of thought, development of attention and memory, measure of emotional firmness, development of volitional qualities. As known, in medicine a human factor has a decision value, that is why physiological features of future doctor, psychophysiological self-examination, optimization of the functional states, which are show up in professional activity, influence on efficiency and quality of his work, and it in same time on a health and life of patients. Except of it, a psychophysiological component is instrumental in the decision of tasks of professional specialization and fitness in this or other sphere of medical activity, determination and forming of important for implementation certain professional activity of individually psychological qualities of medical worker [9].

Importance of psychophysiological component of physical training due to excessive medical psychophysiological and emotional stress associated with the peculiarities of working with patients:

- work in psychiatric hospitals with patients that is socially dangerous, aggressive, prone to suicide and impulsive actions;

- work in orphanages, with incompetent and intellectually underdeveloped children;
- work is with heavy patients with chronic illnesses (oncologic, psychiatric, tubercular and others like that);
- work with the drug abuse patients and AIDS patients;
- work in nursing homes, schools imprisonment, military physicians work in situations of armed conflict and other;
- by a permanent concern for their physical safety [9].

Consequently, actuality of PPF of students, after direction of preparation 7.110101 – “Medical case”, “Dentistry”, 7.110104 is “Paediatrics”, stipulated place and role of these specialties, by the high rates of development of industry in which works or it is required to work specialist, by the large stake of the personal factor in providing of efficiency of production and increase of the labor productivity, and also by high expectations to physical and mental preparedness of workers [5].

To our opinion, it will be contribute to improved production activities, increase of general capacity and improvement of the state of health, especially prevention of professional diseases. Therefore the course of PPF of students-physicians foresees forming of the proper knowledges, abilities and skills, necessary in practical activity specialists [4]. For the medical universities the basic task of the profiled physical education is consists in that students already on the stage of entry to higher establishments more realized near the process of physical education, found out more independence and activity in the studying process .

We see the prospects of subsequent researches in:

- determination of the state of problem of the professionally applied physical training of students of higher medical establishments in a theory and practice of domestic and foreign higher medical education;
- research of practice of the professionally applied physical training as bases of forming of readiness of future doctors to labor activity;
- justification modern methodological approaches to study the problem of vocational and applied physical training of future doctors.

References

- 1. Власов Г. В.** Фізичне виховання як основа професійного становлення фахівців медичних закладів / Г. В. Власов // Науковий журнал Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків: ХОВНОКУ-ХДАДМ, 2010. – №1. – С. 29 – 32.
- 2. Стучинська Н. В.** Психологічні засади організації особистісно орієнтованого навчання у медичному ВНЗ / Н. В. Стучинська // Педагогіка та психологія. – 2006. – № 2 (51). – С. 44 – 55.
- 3. Ляшенко О. І.** Оцінювання успішності студентів при модульному вивченні фундаментальних дисциплін у медичному університеті. Перший досвід: помилки та досягнення / О. І. Ляшенко, Н. В. Стучинська // Педагогіка та психологія. – 2006. – № 4 (53). – С. 29 – 42.
- 4. Гончаров В. Д.** Професійно-прикладна фізична підготовка студентів вузів: реальність і перспективи / В. Д. Гончаров, Б. Ф. Романов, В. Ф. Юкіш // Теорія і практика фізичної культури. – 1993. – № 7. – С. 12.
- 5. Зуєв С. М.** Професійно-прикладна фізична підготовка : навч. посіб. / С. М. Зуєв. – М. : МГСУ, 1996. – 38 с.
- 6. Коровін С. С.** Функції професійно-прикладної фізичної культури. / С. С. Коровін // Теорія і практика фізичної культури – 1997. – № 8. – С. 44.
- 7. Михайлов В. В.** Фізичне виховання в медичному вузі : навч. посіб. / В. В. Михайлов, В. Б. Гаптен, М. М. Рижак. – М.: Центр навчальних та інформаційних технологій, 1996. – С. 140.
- 8. Полянський В. П.** Професіографіювання як спосіб конкретизації завдань фізичного виховання професійної спрямованості / В. П. Полянський // Біолого-гігієнічне забезпечення процесу навчання і виховання учнів : матеріали міжнародної наук.-практ. конф. – Коломна, 1992. – С. 15 – 16.
- 9. Щедріна А. Г.** Значення фізичного виховання студентів-медиків у професійній підготовці лікаря / А. Г. Щедріна // Теорія і практика фізичної культури. – 1981. – № 2. – С. 49.

10. Дубогай О. Д. Компетентнісний потенціал педагогіки

здоров'язбереження молоді при формуванні її особистості засобами фізичної культури / О. Д. Дубогай, П. Б. Джурицький // Наук. часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15 "Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт)". – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. № 10. – С. 275 – 278.

Петришин О. В.

Сучасні методологічні підходи вивчення проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх лікарів

У статті обґрунтовано необхідність упровадження професійно-прикладної фізичної підготовки та вплив засобів фізичної культури на професійно необхідні якості студентів вищих медичних навчальних закладів.

Визначені професійно значущі риси характеру і фізичні якості працівників медичних закладів. визначенні стану проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих медичних закладів у теорії і практиці вітчизняної та зарубіжної вищої медичної освіти; досліджено практику професійно-прикладної фізичної підготовки як основу формування готовності майбутніх лікарів до трудової діяльності; обґрунтовано сучасні методологічні підходи вивчення проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх лікарів.

Ключові слова: професійно-прикладна фізична підготовка, чинники, навчальний процес, професійна діяльність.

Петришин О. В.

Современные методологические подходы изучения проблемы профессионально прикладной физической подготовки будущих врачей

В статье обосновано необходимость внедрения профессионально прикладной физической подготовки и влияние средств физической культуры на профессионально необходимые качества студентов высших медицинских учебных заведений.

Определены профессионально значимые черты характера и физические качества работников медицинских заведений; определены состояния проблемы профессионально прикладной физической подготовки студентов высших медицинских заведений в теории и практике отечественного и зарубежного высшего медицинского образования; исследована практика профессионально прикладной физической подготовки как основа формирования готовности будущих врачей к трудовой деятельности; обґрунтовано современные методологические подходы изучения проблемы профессионально прикладной физической подготовки будущих врачей.

Ключевые слова: профессионально прикладная физическая подготовка, факторы, учебный процесс, профессиональная деятельность.

Information about the author

Petryshyn Oleksandr Volodymyrovych, Senior Faculty Member of the Department of Physical Education and Sport, Physical Rehabilitation, and Sports Medicine, Ukrainian Medical Stomatological Academy

The article was received by the Editorial Office on 12.12.2013

The article was put into print on 27.12.2013

Peer review: Kravchenko L. M., Doctor of Pedagogical Sciences, Professor